

Project Dagvlinders Durme- en Scheldegebied

Verslag veldactiviteit 2017-03-12

Zoektocht naar rupsen van onze blauwtjes:

Doelsoorten: Kleine vuurvinder; *Lycaena phlaeas* (Linnaeus, 1761), Bruin Blauwtje; *Aricia agestis* (Denis & Schiffermüller, 1775) en het Icarusblauwtje; *Polyommatus icarus* (Rottemburg, 1775).

Verslag door Daan Van Eenaeme.

Aanwezig: Jurgen Couckuyt, Pär Couckuyt, Philippe Van de Velde, Ortwin Hoffmann, Kurt Jonckheere, Wout Jonckheere, Remy Vanden Berghe, Marc Gevers, Daan Van Eenaeme.

Verslag:

In maart wanneer het eerste lentezonnetje zich weer laat opmerken ontwaken verschillende dagvlindersoorten uit hun lange winterslaap. Voor vlinders die als rups de winter doorstaan is dat niet anders. Hoewel sommige taaie rupsen de gehele winter op de plant blijven zitten ,hebben de meesten zich bij de eerste vorst toch in het strooisel genesteld. Veel rupsen wisselen de winterslaap af met periodes dat ze toch actief gaan eten, dat zijn dan uiteraard periodes met zachte temperaturen. Vanaf maart beginnen ze weer volop te eten, en dat is nodig als je zo lang enkel bij gelegenheid of zelfs niet hebt gegeten. Sommige rupsen zijn dan ook immens gekrompen na zo'n lange winter en moeten genoeg eten om terug op krachten te komen.

Om rupsen in het voorjaar te zoeken moet je eigenlijk terugkeren naar de maanden augustus/september. In die maanden leggen de blauwtjes, vooral de Kleine vuurvlinder en het Icarusblauwtje gigantisch veel eitjes af. Dit is een uitgelezen kans om te weten waar de rupsen de winter zullen doorbrengen. Vaak worden er zodanig veel eitjes afgelegd dat je er echt niet naast kan kijken. Vind je in die periode al vraatsporen, dan kan je zeker en vast al kleine rupsen aantreffen.

Het Icarusblauwtje vertoont in augustus een sterke voorkeur voor Hopklaver om er eitjes op af te zetten. Helaas vonden we op de zoektocht en daarbuiten nog geen rupsen van het Icarusblauwtje in het voorjaar. Ze zijn ook niet makkelijk te vinden er zijn veel dieren die dezelfde vraatsporen op klaversoorten veroorzaken. Rupsen van deze soort gedragen zich ook vrij nomadisch en verdwijnen regelmatig van de waardplanten om dan plots weer op te duiken.

Bij het Bruin blauwtje heb je echt heel typerende vraatsporen die ook op venstertjes lijken. Tijdens onze zoektocht werden er geen rupsen van het Bruin blauwtje aangetroffen maar de taluds waren er wel zeer geschikt voor. Er stond namelijk veel Zachte ooievaarsbek en Gewone reigersbek. Verraderlijk is wel dat deze plantjes rozetten vormen in het najaar en de eitjes worden afgezet op iets stevigere planten. Het kan dus goed zijn dat er in augustus op die plek geen enkel plantje geschikt was voor ei-afzet. Je moet dus ook weer terugkeren naar de nazomer en kijken of er toen al goed gezette rozetten aanwezig waren. Is dit niet het geval, dan is da kans op overwinterende rupsen echter klein.

De Kleine vuurvlinder is de gemakkelijkste van deze 3 soorten. Niet zelden vindt je meerdere rupsen op éénzelfde plant en zijn de vraatsporen zeer duidelijk zichtbaar. Enkel in kleine stadia zou je er mogelijks kunnen over kijken. Deze soort zit op tal van zuringsoorten. Hoe kleiner de waardplanten hoe populairder ze zijn bij de Kleine vuurvlinder. Kleine planten warmen immers veel sneller op omdat ze de ondergrond die warmte reflecteert minder beschaduw is.

Lycaena phlaeas

Bij onze zoektocht werden enkel rupsen van de Kleine vuurvlinder gevonden. Maar ze waren wel goed vertegenwoordigd. In totaal werden er zo'n 18 rupsen gevonden. De Kleine vuurvlinder heeft op die plek een grote variatie aan waardplanten. Zowel Schapenzuring, ridderzuring en Veldzuring zijn er goed vertegenwoordigd. De makkelijkste waardplanten om rupsen op te zoeken zijn de zuringsoorten met grote bladeren. Schapenzuring is vrij lastig om voorzichtig vast te nemen zonder de mogelijks aanwezige rups te kwetsen.

Kleine vuurvlinder rups met kenmerkende vraatsporen. ©Daan Van Eenaeme

Een zeer tevreden Philippe bij het vinden van zijn eerste rups. ©Ortwin Hoffmann

©Ortwin Hoffmann